

“Ontmoeten en getuigen, vanuit Christus

Bisschop Liesen

Aan het Woord

Gaat dan, maar zie, Ik zend u als lammeren tussen wolven. Neemt geen beurs mee, geen reiszak, geen schoeisel; en groet niemand onderweg. Laat in welk huis gij ook binnengaat uw eerste woord zijn: Vrede aan dit huis! Woont daar een vredelievend mens, dan zal uw vrede op hem rusten; zo niet, dan zal hij op u terugkeren.

Blijft in dat huis en eet en drinkt wat zij u aanbieden; want de arbeider is zijn loon waard. Gaat niet van het ene huis naar het andere. In elke stad waar ge binnengaat en ontvangen wordt, eet wat u wordt voorgezet, geneest de zieken die er zijn en zegt tot hen: Het Rijk Gods is u nabij.

Uit: Lucas 10, 3-9

De samenleving is een onderdeel van ons mens-zijn. Als er iets is wat coronatijd duidelijk maakt, is het dit: we horen bij elkaar. Hoe die samenleving eruit ziet: dat is een grote opgave. Als een refrein klinkt in heel de Bijbel: wie God kent, moet anders leven dan wie God niet kent. Het punt waarom het draait, is dat wij ons leven en samenleven inrichten omwille van Christus, omwille van een Woord uit zijn evangelie, en daar niets aan toevoegen of vanaf laten.

Jezus heeft gezegd: “*Als ge Mij liefhebt, zul je mijn geboden onderhouden*” (Joh. 14, 15). Liefde en geboden lijken niet samen te gaan, maar voor wie liefheeft zijn sommige dingen vanzelfsprekend. Jezus dwingt niemand: wie Hem volgt, doet dat uit liefde, en wie Hem uit vrije wil volgt, merkt dat de barmhartige liefde van Christus hem/haar aanspoort.

Mensen kunnen elkaar ontmoeten buiten alle relatie met Christus, maar dan blijkt snel dat er tegengestelde belangen zijn. Wie maakt dan uit wat waar is, wat goed is? Christus brengt iets radicaal nieuws: “*Waar er twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden*” (Mat. 18, 20). Waar Jezus is, daar zijn ook al degenen die met Hem verbonden zijn; dat is de definitie van de Kerk. Onze Kerk draait niet om een bepaalde organisatie, maar om een levende persoon. Daarmee is niet alles opgelost. Wij zijn mensen die falen, die zondigen. Daarom is het gelovig besef belangrijk dat we zelf zondaar zijn en vergeving nodig hebben, en ook dat we een verantwoordelijkheid hebben voor elkaar.

Er wordt gemakkelijk gezegd dat mensen elkaars vrijheid moeten respecteren; het betekent meestal: zich niet met elkaar bemoeien. Dat gaat niet op in de Kerk waar Jezus de ware wijnstok is en wij de ranken zijn. Zeggen dat je elkaars vrijheid respecteert, klinkt goed, maar kan ook een excuus zijn om je verantwoordelijkheid en zorg voor de ander te ontlopen. Wat is waar, wat is goed? Alpha en (parochiële) Caritas zijn twee wegen om vanuit geloof het leven en het samenleven gestalte te geven: ontmoeten en getuigen, vanuit Christus.

+ Mgr. dr. J.W.M. Liesen

Binnenkort in het bisdom

2020

- 3 oktober: Dag voor de cantor
- 4 oktober: Sint Franciscusdag
- 11 oktober: Life Teen Breda (Laurentiuskerk)
- 5 november: Webinar over cursus 'Uitdagingen van de wereldkerk'.
De cursus zelf start op 26 november 2020 in real life.
- 8 november: Gebedskring Roepingen
- 8 november: Life Teen Breda (Laurentiuskerk)

Let op: vanwege corona gaat een aantal bijeenkomsten niet, of in aangepaste vorm door. Voor een compleet en actueel programma overzicht, ga naar:

www.bisdombreda.nl/kalender

#Nota bene:

Op zoek naar een christelijk cadeau? In het **Bisdomwinkeltje** aan de Veemarktstraat vindt u artikelen met betekenis. Ideaal om eens rond te kijken voor het Doopsel, de Eerste Communie, het Heilig Vormsel en andere gelegenheden. Van boeken tot beeldjes, van kaarsen tot kerststallen, muziek & meer! Per 1 oktober 2020 is het winkeltje **elke dinsdag en donderdag van 13:00 tot 16:00 uur geopend**.

In de digitale versie van deze nieuwsbrief zijn verschillende teksten en afbeeldingen **aanklikbaar**. Hiermee klikt u rechtstreeks door naar online artikelen, video's en foto's. Let op dit symbooltje:

Op 17 september 2020 vierde bisschop Liesen zijn **tienjarig bisschopsjubileum**. Op deze dag vierde hij ook zijn zestigste verjaardag.

Foto: Bisdom Breda

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Bisdom Breda en verschijnt vijf keer per jaar in zowel gedrukte als digitale vorm. Een postabbonnement is mogelijk tegen betaling van een bijdrage in de verzend- en administratiekosten. De nieuwsbrief zelf is gratis.

Voor een postabbonnement stuurt u een e-mail naar: secretariaat@bisdombreda.nl en maak ten minste €12,50 over op IBAN NL79 RABO 0101 0517 78 t.n.v. Bisdom Breda, o.v.v. Postabbonnement Nieuwsbrief. Uitgaven worden toegestuurd na ontvangst van uw betaling.

Redactie: Monique van Delft, Hans de Jong, Marc de Koning (hoofdredacteur)

Adres redactie

Postbus 90189, 4800 RN, Breda
secretariaat@bisdombreda.nl
076 5223444

Schriftteksten met toestemming overgenomen van Katholieke Bijbelstichting (KBS).

Volg het Bisdom Breda ook via:

Website: startpunt voor alle nieuws en informatie van het Bisdom Breda.

Wekelijks nieuwsoverzicht per mail: ontvang elke week via e-mail een overzicht van alle nieuwsberichten van de website van het bisdom.

YouTube: ontvang als abonnee een melding wanneer er een nieuw filmpje of livestream beschikbaar komt.

Twitter: voor snelle updates en duiding.

Caritas in de missionaire parochie

Het kan niemand ontgaan dat de Kerk in Nederland voor een ingrijpende cultuuromslag staat. Ze ontwikkelt zich van een grote volkskerk tot een netwerkachtige keuzekerk met kleinere en hopelijk levendige gemeenschappen die naar buiten gericht zijn en ernaar streven anderen leerling van de Heer te maken. Hierin spelen de Parochiële Caritasinstellingen een belangrijke rol. Na het afscheid van diaken Wim Tobé benoemde bisschop Liesen per 1 juli 2020 diaken Vincent de Haas als bisschoppelijk gedelegeerde voor Caritas en Ben Hartmann als caritasfunctionaris.

Beiden zijn bekende spelers op het bisdomterrein. Vanaf de start van Sint Franciscuscentrum in 2013 is Ben Hartmann de directeur en diaken De Haas was bijna 25 jaar betrokken bij de Priester- en Diakenopleiding Bovendonk. Naast zijn werk voor de Caritas is hij administrator van de franciscanessen 'Alles voor Allen' en stafmedewerker van de Katholieke Bijbelstichting.

Vincent de Haas verloochent zijn exegetische wortels niet als hij vertelt over zijn nieuwe opdracht. "Het woord Caritas komt in de Bijbel niet voor maar het heeft sterke bijbelse wortels. Het begrip barmhartigheid loopt als een rode draad door de Schrift. God openbaart zich tegenover Mozes als de Barmhartige. Die lijn zet door in het Evangelie. Jezus Christus roept ons op barmhartig te zijn, net zoals Zijn Vader barmhartig is. Ik ga met de caritasinstellingen in gesprek over de vraag hoe wij deze barmhartigheid handen en voeten geven. Dit is namelijk een uitdaging voor elke caritasinstelling. We moeten het sociale gezicht van de Kerk op een nieuwe manier vormgeven. Een kandidaat bestuurslid zei onlangs tegen mij: "Het gaat erom dat we Caritas 2.0. uitvinden." Het Evangelie is er om naar te luisteren, het te vieren maar het belangrijkste is dat we het Evangelie *doen*."

Hier sluit Ben Hartmann bij aan: "Het Sint Franciscuscentrum begeleidde verschillende diaconale projecten." Hij somt er enkele op, zoals de projecten om mensen nabij te zijn die hun baan verloren, het vluchtelingenproject, de huiswerkbegeleiding en hoe je diaconie meer zichtbaar kunt maken. "Caritasinstellingen kennen een lange traditie," vertelt Ben, "Veel zijn voortgekomen uit de kerkelijke armbesturen. In elke parochie is een Parochiële Caritasinstelling. Ook zij zijn betrokken in processen van samenwerking en fusies. Zij dragen een

deel van hun inkomsten af aan het bisdom voor bovenparochiële initiatieven. Hierdoor is er een nauwe band tussen bisdom en Caritas. Dankzij het werk van diaken Tobé bestaan er goede verhoudingen. Diaken Tobé heeft de caritasinstellingen begeleid naar de nieuwe tijd."

"We staan voor grote veranderingen," aldus Ben. "Als gelovigen mogen we uitkomen voor ons geloof en ons geloof meer dan vroeger van binnenuit beleven. Dit geldt ook voor de leden van de caritasinstellingen. Zij mogen laten zien dat het ook in de Caritas erom gaat dat we handelen vanuit het geloof. Dit zal in een missionaire parochie meer zichtbaar moeten zijn." Ben kan niet zeggen of dit gevolgen heeft voor de activiteiten die de caritasinstellingen organiseren en ondersteunen. Ben: "Ik bezocht namens het Sint Franciscuscentrum vaak de bijeenkomsten van de Parochiële Caritasinstellingen. Ik merkte dat de bestuursleden hun taak met grote toewijding vervulden en heel concreet binnen de lokale samenleving actief waren. Ze hebben een groot hart voor hun naaste. Deze naastenliefde krijgt een dieper fundament door de omgang met Jezus Christus. Christenen volharden vaak daar waar anderen afhaken. Ook al kun je structuren niet veranderen, je kunt door de actieve beoefening van de naastenliefde de wereld iets van de liefde van God laten zien. Hier ligt een opdracht voor caritasinstellingen."

Hans de Jong

Caritasfunctionarissen Vincent de Haas en Ben Hartmann

Alpha kenmerkt zich vooral door ontmoeting: tien keer bij elkaar komen om samen te eten en vrijuit praten over het christelijk geloof. Het is een beproefde formule die Nederlanders aanspreekt: het is gratis, gezellig en inspirerend. In ons land hebben intussen zo'n 300.000 mensen aan een Alphacursus meegedaan.

Maar noodgedwongen wijkt Alpha Nederland nu van deze formule af. De coronatijd dwingt je creatief te zijn. Dat geldt ook voor Alpha: 'als het niet gaat zoals het moet, dan moet het zoals het gaat'. Al snel ontstond er een online versie van Alpha. Ook hierin draait het om ontmoeting, ongedwongen uitwisseling over geloof en ja, er is ook nagedacht over een gezamenlijke maaltijd. Zo wordt er aan het begin van Alpha Online een Alpha-pakketje samengesteld voor de deelnemers. Daarin bevindt zich een werkboekje, een pen, iets te drinken, iets lekkers en een

persoonlijk kaartje om de deelnemer welkom te heten.

“Nooit een online Alpha geven is echt een gemiste kans. Online melden zich veel meer mensen aan die verder van de kerk af staan. Die ga je offline niet bereiken.”

Frank Jansons is relatiemanager van Alpha Nederland. Met zijn katholieke achtergrond heeft hij zijn handen vol aan het begeleiden van parochies die Alpha willen opzetten. Ook in het Bisdom Breda, waar Alpha gezien wordt als 'vliegwieltje voor de missionaire Kerk'. Zeven parochies van het bisdom doen mee met de online variant. Jansons onderkent dat het online meer behelpen is met gastvrijheid. Ook de intimiteit van het gesprek is lastig. “Maar”, zo stelt hij, “nooit een online Alpha geven is echt een gemiste kans. Online melden zich veel meer mensen aan die verder van de kerk af staan. Die ga je offline niet bereiken.”

Frank vertelt er gepassioneerd over. En dat leidt tot de vraag naar zijn drijfveren. “Het belangrijkste waarom ik dit werk doe is wel mijn liefde voor Jezus,” vertelt hij ronduit. “Hij staat echt op nummer één. De kerk zou in mijn ogen daarom dé plek moeten zijn waar mensen Hem leren kennen, waar je helemaal opgeladen raakt en ook weer uitgezonden wordt. Ik zie de kerk ook als een plaats waar genezing mogelijk is. Wanneer je in je leven wonden oploopt, heb je een gemeenschap om je heen die voor je bidt en waar Christus aanwezig is. Maar als ik heel eerlijk ben, zie ik dat niet vaak terug in de kerk. Toen ik vijftien was, realiseerde ik me dat ik twee keuzes had: óf ik zoek een plek waar het wel over Jezus gaat, óf ik draag mijn steentje bij om dat in mijn eigen kerk vorm te geven. Voor dat laatste heb ik gekozen, omdat ik geloof dat Jezus dit ook bedoelde toen hij tegen Petrus zei: “Jij bent de rots waarop ik mijn Kerk bouw.” In de afgelopen jaren heeft Frank

Alpha

ALPHA ALS VliegWiel VOOR DE MISSIONAIRE KERK

Foto: Alpha Nederland

veel voorbeelden voorbij zien komen waarmee parochies nieuwe mensen probeerden te bereiken. "Je kunt best goede dingen doen als parochie, maar als het uiteindelijk niet om Jezus gaat, gaan mensen daarna toch leeg naar huis. Bij een supermarkt of een pretpark is het een ander verhaal. Maar als het in de kerk niet over Jezus gaat, dan slaat het nergens op."

"Volgens mij is dat ook de opdracht van de Kerk, en dus van elke parochie: voortdurend het geestelijke en het aardse bij elkaar te brengen."

Toen Frank het boek Rebuilt ging lezen, vielen alle puzzelstukjes in elkaar. "Wat ik vooral zo sterk vind aan Rebuilt, is dat deze methode het complete plaatje aanpakt: zowel de geestelijke dimensie van de parochie, als de organisatorische. Het gaat er uiteindelijk om dat deze elkaar versterken, en niet

ondermijnen. Volgens Rebuilt draagt de organisatie het geestelijke leven en het geestelijke leven draagt de organisatie. Als je alleen op het aardse afgaat, gaat het mis. Maar richt je je alleen op het hemelse, dan werkt dat in de praktijk ook niet. Dit lees je ook terug in het boek Als God renoveert. Het grootste voorbeeld vinden we in Jezus in de eucharistie. Bij Hem komt het geestelijke en het aardse juist heel dicht bij elkaar. Volgens mij is dat ook de opdracht van de Kerk, en dus van elke parochie: voortdurend het geestelijke en het aardse bij elkaar te brengen. Daar begint de missionaire parochie."

"Zeven parochies die starten met Alpha Online en nog een aantal die het overwegen. Dat zegt wel iets."

Dit punt brengt het gesprek terug bij het Bisdom Breda. Duidelijk inzetten op de missionaire Kerk is een gouden greep volgens hem. Het

recent verschenen Vaticaanse document over de pastorale bekering van de parochie-gemeenschap bevestigt dat. Frank: "De wereld verandert, maar dat moeten we niet zien als bedreiging, maar omarmen als een kans. Ten aanzien van Alpha merk ik in de parochies van het Bisdom Breda over het algemeen veel openheid en bereidwilligheid. Zeven parochies die starten met Alpha Online en nog een aantal die het overwegen. Dat zegt wel iets."

Marc de Koning

Frank Jansons

Een crisis vraagt om een getuigenis

De Kerk in de Westerse samenleving raakt steeds meer van de noodzaak doordrongen om missionair te zijn. Je kunt het vanzelfsprekend noemen dat iedereen welkom is in de kerk. Maar om iedereen het gevoel te geven *van harte welkom* te zijn en zich gekend te weten, vraagt allereerst een stap van inkeer: wie zijn wij zelf? Hoe zijn wij als parochie bedoeld? Getuigen wij van de missie die we hebben?

De kerkgang kon afgelopen decennia steunen op het plichtsgevoel van mensen: zo was de tijd, men kwam toch wel. Maar die tijd is voorbij. Het komt er nu op aan dat je als parochie laat zien waarvoor, of beter gezegd: voor Wie, de parochianen eigenlijk kiezen. Niets is meer vanzelfsprekend. En daar komt de coronacrisis bovenop. Die laat het kerkelijke leven op zijn grondvesten schudden. Althans, zo ervaren wij dat, in Europa.

Het christendom mag fier zijn op de schatkamers van de theologie en filosofie, maar het geloof doorgeven heeft meer van doen met het geven van een getuigenis. "Geen groter liefde kan iemand hebben dan deze, dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden" (Joh. 15, 13). Je leven op het spel zetten om dat van een ander te redden, wordt ook in onze post-christelijke samenleving gezien als een van de hoogste deugden. Denk aan de verschillende vormen van eerbetoon voor artsen en verpleegkundigen toen de coronacrisis een hoogtepunt bereikte. De helden van nu werken in ziekenhuizen en verzorgingstehuizen.

In andere delen van de wereld, waar christenen vanwege hun geloof vervolgd worden, is het de realiteit om te getuigen. Soms kan het leven in één klap door elkaar geschud worden. Heel letterlijk gebeurde dat 4 augustus 2020 in Beiroet, de hoofdstad van Libanon. Door een enorme explosie vielen er 170 doden, 6.000 gewonden en raakten meer dan 300.000 mensen dakloos. De klap komt bovenop de al lang lopende economische en politieke crises van het land. Wie de gevolgen daarvan aan den lijve ondervindt is Jad Chlouk, pastoor van de Sint Joriskathedraal in Beiroet. Ook de kathedraal werd getroffen door de explosie. Tussen pastoor Chlouk en het Bisdom Breda ligt een kort lijntje. Chlouk is goed bevriend met Noortje van Seters, die op het bisdomkantoor gewerkt heeft en nog altijd nauw bij het Bisdom Breda betrokken is. Via Noortje legden we

pastoor Chlouk de vraag voor hoe hij de missionaire Kerk ziet, juist nu de situatie daar in diepe crisis verkeert. Zijn antwoord is even praktisch als diepgelovig. "In deze catastrofale situatie werken we de klok rond om mensen te helpen waardig naar hun huis terug te keren. Dat is voorlopig onze missie." Pastoor Chlouk vertelt dat er een grote behoefte is aan het regelen van onderdak, voedsel en medische zorg. De parochie heeft een callcenter ingericht en staat dagelijks in contact met mensen die getroffen zijn, professionele hulpverleners en vrijwilligers. "We willen er zijn voor iedereen," benadrukt Chlouk. Missionair zijn komt volgens hem aan op het getuigen van de opgestane Christus temidden van een wereld die Hem negeert of verloochent.

Je leven geven. Het kan erop aankomen dat dit letterlijk van je gevraagd wordt. In ons dagelijks leven zullen zich vaker situaties voordoen die subtieler zijn, maar evengoed vragen om het verschil te maken. Het is misschien paradoxaal, maar het woord 'crisis' komt uit het Grieks, waar het evengoed vertaald kan worden met onderscheiden, beslissen en oordelen. Crises zijn daarom cruciale momenten van verandering, waar we de keuze hebben om een getuigenis af te geven. Getuigen wij dan van de liefde van Christus die met ons is?

Marc de Koning

Noortje van Seters (links) en pastoor Jad Chlouk (rechts)

Highlights YouTubekanaal Bisdom Breda

Het Marcusevangelie met bisschop Liesen

Op 7 september 2020 startte bisschop Liesen in Breda een interactieve Bijbelcursus over het Marcusevangelie. De cursusavonden worden opgenomen en enkele dagen later gepubliceerd op het YouTubekanaal van het bisdom. Deelnemers en online volgers kunnen verdiepingsvragen insturen zolang de cursus voortduurt. In deze eerste video behandelt de bisschop de historiciteit van de evangeliën en geeft hij een aantal aanwijzingen om dit evangelieboek nog beter te kunnen begrijpen. De eerstvolgende cursusavond is op 12 oktober 2020.

Caritas toont het sociale gezicht van de Kerk

In deze video vertelt diaken Vincent de Haas over zijn nieuwe benoeming als bisschoppelijk gedelegeerde voor Parochiële Caritasinstellingen. Hij vertelt erover op zijn nieuwe werkplek in Breda, waar ook de Katholieke Bijbelstichting (KBS) een nieuwe ruimte krijgt op het bisdomkantoor. Een bruggetje tussen Caritas en de KBS is snel gemaakt, volgens De Haas. In heel de Bijbel heeft de barmhartigheid, de Caritas, van God een centrale plaats. Caritas is ook het hart van de missionaire Kerk.

Livestream op Maria Tenhemelopneming

Livestream van de eucharistieviering op Maria Tenhemelopneming op zaterdag 15 augustus 2020 in de Lievevrouwe-parochie te Bergen op Zoom. De parochie vormde het laatste wisselpunt in de Pinksterestafette van het bisdom. Tijdens de viering werd hier aandacht aan besteed door overdragen van het pinkstervuur en het voorlezen van de geloofsbrief uit de Damiaanparochie. Vanuit Bergen op Zoom keerde het pinkstervuur weer terug naar de Antonius-kathedraal, samen met de geloofsbrief van de Lievevrouwe-parochie.

Het boek Handelingen

Tussen Pasen en Pinksteren 2020 hield het Sint Franciscus-centrum samen met diaken Vincent de Haas een drietal online avonden over het boek Handelingen van de Apostelen. Deze avonden zijn opgenomen en terug te kijken via de afspeellijst 'Het boek Handelingen'. In het boek Handelingen maken we kennis met de eerste christenen. We lezen hoe enthousiast zij onthaald worden, maar ook hoe ze op weerstand stuiten en vervolgd worden omwille van het evangelie. We horen over eensgezindheid en over conflicten, zowel in de geloofsgemeenschap als met de wereld buiten.

Scan de QR-code en bezoek het YouTubekanaal van het bisdom. Leest u de nieuwsbrief digitaal, klik dan meteen op de afbeelding van de video om deze meteen af te spelen.

Priester- en diakenopleiding Bovendonk

Denk jij er wel eens over om priester of diaken te worden? Misschien wil je daar een keer over brainstormen en de deeltijd studiemogelijkheden verkennen die er zijn voor werkenden.

Neem gerust contact op via 0165 504 277
of bezoek www.pdob.nl

Roeping vanuit je beroep?

Het Bisdom Breda houdt een actie om het Aartsbisdom van Beiroet te steunen na de explosie van 4 augustus 2020. In één klap vielen er 170 doden, 6.000 gewonden en raakten 300.000 mensen dakloos. De klap komt bovenop de al lang lopende economische en politieke crises van het land. Er is grote behoefte aan het regelen van onderdak, voedsel en medische zorg. De parochie heeft een callcenter ingericht en staat dagelijks in contact met mensen die getroffen zijn, professionele hulpverleners en vrijwilligers. Omdat er directe contacten liggen tussen het Bisdom Breda en de Sint Joriskathedraal in Beiroet, komt uw bijdrage rechtstreeks op de juiste plaats.

Gebed en financiële steun

Uw gebed en financiële steun is welkom voor het Aartsbisdom van Beiroet. Uw gift kunt u tot en met 30 november 2020 overmaken naar **IBAN NL79 RABO 0101 0517 78** t.n.v. **Bisdom Breda**, onder vermelding van "Actie Beiroet".

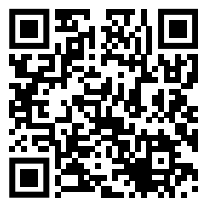

Foto: Sint Joriskathedraal - Aartsbisdom Beiroet